

**Odborné stanovisko Ministerstva zdravotníctva SR k prepúšťaniu pacientov
zo zdravotníckeho zariadenia (ZZ) do zariadenia sociálnych služieb (ZSS)
v súvislosti s ochorením COVID-19**

- Ochorenie COVID-19 je ochorenie prenášané najmä kvapôčkami sekréty dýchacích ciest na krátku vzdialenosť pri blízkom kontakte, najmä bez použitia ochranných prostriedkov (zvlášť ochrany dýchacích ciest rúškom a tváre štítom), bez dodržania pravidelnej dezinfekcie rúk a fyzického odstupu, ak je to možné. Pri príprave odborného stanoviska sa zohľadnilo, že systémy zdravotníckych a sociálnych služieb pri kontakte zamestnancov s pacientom resp. s klientom prenášajúcim pôvodcu ochorenia COVID-19 sú ohrozené nedostatkom zdrojov pre výpadky personálu (zamestnanci môžu mať v rámci protiepidemických opatrení nariadenú karanténu). Súčasne je medzi osobami s miestom pobytu v inštitúciách vyššie riziko prenosu ochorenia ako pri pobyte v menej početných domácnostiach.
- Najpresnejším vyšetrením na prítomnosť infekcie COVID-19 je dnes RT-PCR test. Ako pri každom teste aj pri RT-PCR teste existuje možnosť "falošnej negativity" (napr. zlý odber), ale aj "falošnej positivity" (zlá interpretácia výsledku v laboratóriu, vysoké Ct číslo, kontaminácia materiálu na genetické vyšetrenie na odberovom mieste, v laboratóriu).
- U niektorých pacientov po prekonaní ochorenia COVID-19 môže pretrvávajúť dlhodobá (niekoľko týždňov) pozitivita RT-PCR testu. Pacienta 14 dní od prvých klinických príznakov ochorenia COVID-19 s ústupom horúčky a zlepšením ostatných príznakov v priebehu 14 dní od prvých klinických príznakov možno považovať za neinfekčného (s výnimkou ťažko imunokompromitovaných pacientov).

Prepustenie pacienta zo ZZ do ZSS:

- **Pred prepustením** každého pacienta **zo zdravotníckeho zariadenia** do ZSS sa za súčasnej epidemiologickej situácie vykonáva **RT-PCR test**.
- Pacienti s COVID-19 môžu byť prepustení na základe týchto kritérií:
 - a) Odznievajúce klinické príznaky
 - b) čas, ktorý uplynul od nástupu príznakov
 - c) závažnosť priebehu ochorenia
 - d) imunitný stav
 - e) kalkulovanej vírusovej nálože, vyjadrenej Ct číslom pri RT-PCR teste
- **V prípade pacienta, ktorého prirodzené prostredie patrí do rizikovej skupiny (ZSS, migranti, utečenci, väzni) a ktorý bol hospitalizovaný s ochorením COVID-19, ustúpila mu horúčka a podstatne sa zmiernili prejavy ochorenia COVID-19, môže byť**

preložený do svojho prirodzeného prostredia (ZSS) najskôr po **14 dňoch** od prvých klinických príznakov aj napriek pretrvávajúcej pozitivite RT-PCR testu, ak vo výsledku daného testu je Ct (Cycle threshold – kalkulovaná vírusová nálož) číslo **nad 30**. Odporúča sa ďalšia izolácia po dobu 6 dní. Po 20. dni od prvých klinických príznakov pacient už nevyžaduje ďalšiu izoláciu.

- **V prípade ak sa jedná o imunokompromitovaného pacienta** (pacient po transplantácii, pacient dlhodobo liečený kortikosteroidmi, imunomodulačnými liekmi, pri liečbe chemoterapeutikami, pacient s HIV a nízkym počtom CD4, pacient s preukázateľnou imunitnou nedostatočnosťou), **ktorý bol hospitalizovaný s ochorením COVID-19, ustúpila mu horúčka a podstatne sa zmiernili prejavy ochorenia COVID-19**, môže byť **preložený do ZSS** po **20 dňoch** od prvých klinických príznakov, aj napriek pretrvávajúcej pozitivite RT-PCR testu, ak vo výsledku daného testu je Ct číslo **nad 30**. Takýto pacient už nevyžaduje ďalšiu izoláciu.
- **Ak bol pacient hospitalizovaný pre iné ochorenie ako COVID-19, ale počas hospitalizácie mu bolo diagnostikované ochorenie COVID-19**, je **asymptomatický** (nemá horúčku, nemal príznaky ochorenia dýchacích ciest), môže byť **preložený do ZSS** aj napriek pozitivite RT-PCR testu, **najskôr však po 14 dňoch** od prvého pozitívneho PCR nálezu. Pred prepustením do ZSS sa vykoná kontrolný RT-PCR test, ktorého Ct číslo musí byť nad 30. Takýto pacient musí byť v ZSS izolovaný po dobu ďalších 6 dní, následne už nevyžaduje ďalšiu izoláciu.

Tab. 1 Prevzatie pacienta do ZSS

	pozitívny RT-PCR test (s vysokým číslom Ct>30)	Kedy môže ZSS prevziať pacienta?	Koľko musí byť pacient v izolácii v ZSS?
Pacient s hlavnou diagnózou COVID-19 s imunodeficitom	ÁNO	najskôr po 20 dňoch od prvých klinických príznakov	-
Pacient s hlavnou diagnózou COVID-19 bez imunodeficitu	ÁNO	najskôr po 14 dňoch od prvých klinických príznakov	maximálne 6 dní. (celkovo 20 dní od prvých klinických príznakov)
Pacient so sekundárnou diagnózou COVID-19	ÁNO	najskôr po 14 dňoch od prvého pozitívneho RT-PCR testu	maximálne 6 dní. (celkovo 20 dní od prvých klinických príznakov)

Referencie:

1. <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/disposition-hospitalized-patients.html> (verzia august 2020)
Patients who are symptomatic: Resolution of fever without the use of fever-reducing medications and Symptoms (e.g., cough, shortness of breath) have improved, and Results are negative from at least two consecutive respiratory specimens collected ≥ 24 hours apart (total of two negative specimens) tested using an FDA-authorized molecular viral assay to detect SARS-CoV-2 RNA.
2. <https://www.gov.uk/government/publications/covid-19-guidance-for-stepdown-of-infection-control-precautions-within-hospitals-and-discharging-covid-19-patients-from-hospital-to-home-settings/guidance-for-stepdown-of-infection-control-precautions-and-discharging-covid-19-patients> (verzia júl 2020)
Discharge to a single occupancy room in care facility, including nursing homes and residential homes. All patients discharged to a care facility should be tested for COVID-19 48 hours prior to discharge and that result relayed to the receiving organisation.
3. <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/Guidance-for-discharge-and-ending-of-isolation-of-people-with-COVID-19.pdf>
Guidance for discharge and ending of isolation of people with COVID-19 (verzia 16 Oct 2020)
4. https://www.uvzsr.sk/docs/info/covid19/Usmernenie_HH_SR_COVID_19_desiata_aktualizacia_30102020.pdf
Usmernenie hlavného hygienika Slovenskej republiky v súvislosti s ochorením COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2 (desiata aktualizácia) z 30.9.2020
5. https://www.rki.de/DE/Content/InfAZ/N/Neuartiges_Coronavirus/Entlassmanagement-Infografik.pdf?__blob=publicationFile
COVID-19: Entlassungskriterien aus der Isolierung (Orientierungshilfe für Ärztinnen und Ärzte) z 17.7.2020